

УДК 378.1

DOI <https://doi.org/10.52726/as.humanities/2023.1.6>

Л. А. СЕМАК

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри філології,

Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Електронна пошта: semak.l.a@dsau.dp.ua

<http://orcid.org/0000-0002-2495-4680>

КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ДІЛОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті описано комунікативний підхід до викладання ділової української мови в закладі вищої освіти. Спостережено, що комунікативний підхід зазвичай використовують на завершальному етапі вивчення мови, тому саме він якнайкраще підходить для навчання ділової української мови в закладі вищої освіти, оскільки під час здобуття освітнього ступеня студенти повинні вже мати певні сформовані й розвинені мовні навички. Зауважено, що комунікативний підхід є методом навчання мови, що має функціональне значення для спілкування. Доведено, що комунікативний підхід передбачає комунікативне навчання ділової української мови й має на меті навчити майбутніх фахівців самостійно застосовувати теоретичну перспективу комунікативного підходу, розвивати ділову професійну комунікативну компетентність, розуміти процеси мовомислення та визначати взаємозалежність мови і спілкування. Визначено, що для реалізації концепції комунікативного методу на заняттях з ділової української мови слід застосовувати завдання і вправи, що допоможуть студентам збагатити словниковий запас, розуміти соціальний контекст, у якому відбувається комунікативний акт. Наголошено, що комунікативна компетентність передбачає, що здобувачі освіти повинні розвинути такі аспекти знання мови: знати, як використовувати мову для різних цілей і функцій; знати, як адаптувати мову відповідно до обставин і рис учасників комунікативного акту; знати, як використовувати й розуміти різні стилі й типи текстів; знати, як підтримувати спілкування, незважаючи на посталі під час комунікативного акту прогалини в мовних знаннях. Окреслено перспективи подальших досліджень застосування комунікативного підходу на заняттях з ділової української мови в закладі вищої освіти, що полягають у розробленні детального механізму й технологій упровадження такого підходу в умовах дистанційного навчання.

Ключові слова: комунікативний підхід, комунікативне навчання, ділова українська мова за професійним спрямуванням.

Вступ. У педагогіці й лінгводидактиці важливим досі залишається реформування підходів до викладання державної мови у системі вищої освіти. Неабияку роль в успішному навчанні мови й розвитку мовної компетентності завжди відігравав комунікативний метод, оскільки майбутньому фахівцеві будь-якої галузі слід вміти дієво й результативно спілкуватися. Якщо ще десятиліття тому науковці багато уваги приділяли інтерактивному навчанню, застосуванню програмованих технологій в освіті, то сьогодні, в умовах дистанційного навчання, постійної віддаленої онлайн-комунікації, знову зміщують акценти в напрямкові однієї з наріжних педагогічних і лінгводидактичних проблем – розвитку спілкувальних здібностей здобувачів вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Комунікативний метод як метод навчання української мови розроблено й опрацьовано в дослідженнях З. О. Митяй, Г. І. Дідук, Ю. Лазебник,

Л. М. Паламар, М. І. Пентилюк та ін. Науковиця З. О. Митяй стверджує, що «орієнтуючись на комунікативний підхід, учитель найповніше залучає учня до активної дії в класі. Комунікативний підхід передбачає ефективну методику вироблення навичок спілкування. Комунікативний метод навчання зобов'язує переглянути зміст граматичного матеріалу, його структуру з погляду розвитку всіх чотирьох видів мовленнєвої діяльності, які тісно пов'язані між собою. Тому одним з основних напрямів у роботі вчителя-словесника є комунікативний, що програмує оволодіння узагальненими способами мовлення, необхідними для спілкування» [Митяй : 46]. Справді, важливість комунікативного методу для навчання будь-якої мови складно переоцінити, тому вважаємо його впровадження обов'язковим під час вивчення дисципліни «Ділова українська мова (за професійним спрямуванням)» у закладах вищої освіти,

оскільки він якнайкраще дає змогу викладачеві сприяти мовній практиці студентів у професійному і соціальному житті, а це є важливим компонентом процесу оволодіння державною мовою. Цим пояснюємо **актуальність** нашого дослідження.

Мета цієї праці – описати комунікативний підхід до викладання ділової української мови в закладі вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Методика викладання ділової української мови (за професійним спрямуванням), як і будь-якої загальноосвітньої обов'язкової навчальної дисципліни, повинна відповідати вимогам освітньо-професійної програми, що відповідно до Закону України «Про освіту» є «системою освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти» [Закон України «Про освіту»]. Опанувавши матеріал навчальної дисципліни, здобувач вищої освіти повинен набути певних програмних результатів навчання. Із-поміж програмних результатів навчання, що їх після вивчення дисципліни «Ділова українська мова (за професійним спрямуванням)» повинні досягти здобувачі вищої освіти в Дніпровському державному аграрно-економічному університеті, наприклад, ОПП «Агрономія», ОПП «Агроінженерія», ОПП «Харчові технології» спостережено такі: майбутні фахівці мусять прагнути до самоорганізації та самоосвіти; пропагувати ведення здорового способу життя та використовувати різні форми та види рухової активності для активного відпочинку; проводити літературний пошук українською та іноземною мовами та аналізувати отриману інформацію; володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями; формулювати ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності; формулювати нові ідеї та концепції розвитку агропромислового виробництва; виявляти творчу ініціативу та підвищувати свій професійний рівень шля-

хом продовження освіти та самоосвіти; уміти застосовувати інформаційні та комунікаційні технології для інформаційного забезпечення професійної діяльності та проведення досліджень прикладного характеру; уміти укладати ділову документацію державною мовою; здійснювати ділові комунікації у професійній сфері українською та іноземною мовами. Зазвичай програмних результатів можна досягти, послуговуючись традиційними методиками навчання мови, із-поміж яких виділяють: усне пояснення матеріалу, бесіда, спостереження здобувачів освіти над мовою, робота з підручником, методичними розробками, метод вправ і письмових завдань, а нині також програмоване навчання, комп'ютеризоване навчання. Розвивати й удосконалювати мовні знання і здібності можна з різними цифровими технологіями, через аналіз та послуговування електронними книгами й словниками, онлайн-текстами тощо, оскільки «за допомогою цифрових платформ, а також якості використання інструментів інформаційних технологій можна вдосконалити професійні навички й розвинути вміння створювати та аналізувати цифровий контент» [Pakhomova, Hryhorieva, Omelchenko, Kalenyk, & Semak : 78]. Для дієвого вивчення будь-якої мови можна використовувати «функціонально-системний методичний підхід, а також метод аналізу та синтезу, порівняння, дедукції, уроку спостереження, узагальнення самостійних характеристик» [Pakhomova, Vasilieva, Piddubtseva, Rezu-pova, & Serdiuchenko : 190].

Проте в умовах російської агресії проти України, через яку переважна більшість закладів вищої освіти перейшла на форму виключно дистанційного навчання, слід звертатися до пошуку новітніх методів і методик викладання державної мови з опертям на національно-культурне виховання, що можна легко й дієво інтегрувати під час освітньої онлайн-взаємодії. Науковиця О. С. Резунова зазначає, що «абсолютно очевидна висока ефективність використання в навчанні мультимедійних засобів, основа яких – це зорове та слухове сприйняття матеріалу. Арсенал мультимедія-технологій включає анімаційну графіку, відеофільми, звук, інтерактивні можливості, використання віддаленого доступу і зовнішніх ресурсів, роботу з базами даних тощо. Різноманітні інформаційні компо-

ненти, які знаходяться під керуванням однієї чи декількох спеціальних програм, називаються мультимедія-системою» [Резунова : 182]. Для цього, на думку О. І. Піддубцевої, «викладачі повинні постійно розвивати технологічну компетентність, щоб успішно застосовувати різні підходи навчання. Застосування різних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі дозволить швидше досягти конкретної педагогічної мети» [Піддубцева : 216]. Усі ці засоби дієві для розвитку мовної компетентності, проте в умовах дистанційного навчання, коли студенти позбавлені «живої» взаємодії, слід шукати ті технології, які будуть найбільш доцільними для набуття й удосконалення комунікативних здібностей здобувачів вищої освіти. Комунікативний підхід уважаємо одним із найдієвіших під час викладання мови й формування спілкувальної компетентності.

Комунікативний метод запропонував Делл Хаймс у 1972 році, зазначивши, що «комунікативна компетентність – це властивість носія мови використовувати й розуміти мову в процесі спілкування і взаємодії з іншими у зв'язку з соціальним контекстом» [Littlewood : 17]. Крім того, він запровадив комунікативний підхід до викладання англійської мови, навчальний план і програму для досягнення мети навчання – успішного розвитку комунікативної компетенції. Справді, зазвичай комунікативному підходу багато уваги приділяють у методиці вивчення іноземної мови. Водночас у педагогічній науці з'являється поняття комунікативного підходу, що був розроблений Робертом Лангсом на початку 1970-их років минулого століття. Такий підхід науковець описав як нову теорію або парадигму емоційного життя та психоаналізу, зосереджену на пристосуванні людини до емоційно навантажених подій, що передбачала повне усвідомлення того, що такі адаптації відбуваються як усвідомлено (свідомо), так і поза ним (несвідомо). Науковиця З. О. Митяй справедливо зауважує, що «функціонально-комунікативний підхід до вивчення мови стає домінуючим на всіх рівнях освіти не лише в Україні, а й у всьому світі. Саме тому в новому підході до методики викладання мови велике значення надається розвитку усного та писемного мовлення, мовній культурі особистості» [Митяй : 45].

Комунікативний підхід зазвичай використовують на завершальному етапі вивчення мови, тому саме він якнайкраще підходить для навчання мови в закладі вищої освіти, оскільки під час здобуття першого освітнього ступеня студенти повинні вже мати сформовані й розвинені мовні навички. Комунікативний підхід також відомий як комунікативне навчання мови – вивчення мови через комунікативну взаємодію. Процес вивчення будь-якої мови стає легшим, зрозумілішим і приємнішим, коли він справді змістовний, тому комунікативне навчання здобувачів вищої освіти базується на соціолінгвістичному підході, що його втілюють через ідею ефективного знання мови – вміння взаємодіяти, а не лише знати лексику й правила граматики та вимови. Майбутні фахівці повинні вміти правильно використовувати ділову українську мову в будь-якому середовищі, як у фаховій офіційній і науковій галузі, так і в підприємницькій діяльності чи соціальному контексті. Комунікативний підхід сфокусований на мові як засобі спілкування, тому передбачає, що спілкування має соціальну мету, тобто тому, хто вивчає мову, є що сказати чи сприйняти й осмислити. Під час цього методу інтерактивна діяльність на занятті збільшує можливості для здобувачів використовувати професійну мову з комунікативною метою для змістовної діяльності.

Комунікативний підхід акцентує увагу студентів на компетентності в спілкуванні відповідно до потрібного контексту. Комунікативний підхід є методом навчання мови, що має функціональне значення для спілкування, тобто за такого підходу найважливішим під час процесу оволодіння мовними навичками, стають на дібрані мовні засоби, а мета спілкування, задіяні тактики й стратегії для досягнення наміченого результату комунікації. Для реалізації концепції комунікативного методу на заняттях з ділової української мови слід застосовувати завдання і вправи, що допоможуть студентам збагатити словниковий запас, розуміти соціальний контекст, у якому відбувається комунікативний акт.

Усе це потрібно для досягнення цілі такого методу, що визначена як комунікативна компетентність. Комунікативний метод, орієнтований на навчання спілкуванню, сприяє розвиткові комунікативної компетентності через

поступове впровадження чотирьох етапів: визначення і розуміння мети спілкування, підтримання спілкування, успішна комунікативна діяльність, осмислення результатів комунікативного акту.

Центральним теоретичним поняттям у комунікативному навчанні мови є комунікативна компетентність. Науковиця S. J. Savignon виділяє такі принципи комунікативності:

1. Викладання мови базується на погляді на мову як на спілкування, тобто мову розглядають як соціальний інструмент, що його мовці використовують для створення сенсу – повідомлення про що-небудь кому-небудь із певною метою усно або письмово.

2. Різноманітність визнається та приймається як частина розвитку й використання мови.

3. Компетентність здобувача освіти аналізують у відносних, а не абсолютних виразах.

4. Знання мови є дієвою моделлю для навчання і розвитку.

5. Культура є інструментом для формування комунікативних здібностей мовців, як для оволодіння рідною мовою, так і наступними мовами.

6. Жодної єдиної дієвої методології чи фіксованого набору успішних прийомів не існує.

7. Доведено, що використання мови виконує ідеативні, міжособистісні й текстові функції, а також пов'язане з розвитком компетентності здобувачів.

8. Важливо, щоб здобувачі були залучені до підготовки і виконання усних завдань, тобто для показу, у який спосіб вони використовують мову для різноманітних цілей на всіх етапах навчання [Savignon : 75].

На нашу думку, комунікативна компетентність передбачає такі аспекти знання мови:

1) знати, як використовувати мову для різних цілей і функцій;

2) знати, як адаптувати мову відповідно до обставин і рис учасників комунікативного акту;

3) знати, як використовувати й розуміти різні стилі й типи текстів;

4) знати, як підтримувати спілкування, незважаючи на посталі під час комунікативного акту прогалини в мовних знаннях.

Комунікативне навчання мови має таку мету – навчити майбутніх фахівців самостійно застосовувати теоретичну перспективу кому-

нікативного підходу, розвивати комунікативну компетентність, розуміти процеси мовомислення та визначати взаємозалежність мови і спілкування. Стратегії вивчення мови, як правило, можна поділити на стратегії досягнення або уникнення, залежно від того, чи використовують студенти свої ресурси для роботи над планом реалізації своєї первісної мети, чи для уникнення проблем, що виникають під час спілкування.

Мова дійсно існує для того, щоб уможливити спілкування. Методи комунікативного підходу переважно зосереджені на взаємодії під час заняття в аудиторії або онлайн-конференції в умовах дистанційного вивчення мови, під час якого студенти беруть участь в обговореннях. Основна мета комунікативних методів навчання мови полягає в тому, щоб підготувати студентів бути впевненими комунікантами в різних контекстах реального життя за допомогою повторюваних усних практик і співпраці студент-студент. За комунікативного підходу безпосередньо спілкування є метою і засобом методу навчання.

Результати дослідження. Спостережено, що найбільш дієвими є такі тези щодо застосування комунікативної методики навчання мови:

1) слід проводити багато комунікативних заходів зі здобувачами (обговорення в парах, рольові ігри, розв'язування головоломок та інші командні завдання), щоб кожен студент постійно знайомився з діловою професійною мовою;

2) комунікативна діяльність повинна передбачати чітко окреслену ситуацію або контекст, ролі мовців і комунікативну мету;

3) варто практикувати різні формальні й неформальні взаємодії через ігри, рольові ігри й завдання для вирішення проблем;

4) викладачі повинні зосередитися на створенні сприятливої навчальної атмосфери й виборі індивідуальних завдань для студентів з погляду їхнього мовного рівня, потреб та інтересів;

5) варто зосередитися на поступовості, а не на точності. Заохочуйте студентів віддавати пріоритет вільному мовленню і спілкуванню. Очевидно, що викладач повинен звертати увагу на точність і лаконічність, коли це потрібно, але слід зберегти пріоритет і акцент на вільному спілкуванні. Надавайте коментарі та виправлення як підтримку, що заохочує до продовження спілкування.

б) можна заохочувати до саморефлексії та самооцінки. Допомогти студентам розвинути метакогнітивні навички, заохочуючи їх розмірковувати про свій прогрес у вивченні мови й ставити цілі для вдосконалення. Така активність виховує почуття відповідальності й самостійності в процесі навчання.

Висновки. Отже, комунікативний метод сьогодні досить популярний у методиці навчання ділової української мови в закладах вищої освіти, оскільки дає змогу краще засвоїти мовні знання, потренувати комунікативні здібності студентів. Кожен студент має індивідуальні потреби, рівень мовних і комунікативних здібностей та інтересів, тому створення

сприятливого й комфортного спілкувального навчального середовища за допомогою комунікативного підходу полегшує навчання здобувачів. Такий підхід дає змогу не лише покращити ділові й професійні комунікативні навички студентів, але й поекспериментувати з технологією до взаємонавчання, що корисно для налагодження комунікативної відкритої атмосфери в академічній спільноті й зміцнення стосунків між студентами. Перспективи дослідження застосування комунікативного підходу на заняттях з ділової української мови в закладі вищої освіти вбачаємо в розробленні детального механізму й технологій упровадження такого підходу в умовах дистанційного навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про освіту» №2145-VIII від 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page#Text> (дата звернення: 02.03.2023).
2. Митяй З. О. Комунікативний підхід до вивчення рідної мови. *Науковий вісник Мелітопольського державного педагогічного університету. Серія : Педагогіка*. 2018. № 1(20). С. 45–60. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/4182/1/409567.pdf> (дата звернення: 02.03.2023).
3. Піддубцева О. І. Особливості іншомовної підготовки в українських аграрних закладах вищої освіти. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2022. Вип. 48. Т. 2. С. 211–217. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/48_2022/part_2/48-2_2022.pdf#page=211 (дата звернення: 02.03.2023).
4. Резунова О. С. Формування крос-культурної компетентності майбутніх економістів-аграріїв шляхом підвищення професійної компетентності викладача вищого аграрного навчального закладу. *Наук. вісн. Нац. ун-ту біоресурсів і природокористування України*. 2014. Вип. 199. Ч. 1. С. 180–187. URL: https://www.researchgate.net/profile/Dmitro-Kasatkin/publication/318018182_Specificni_principi_pobudovi_profilu_informacijno-osvitnogo_seredovisa_navcanna/links/5ba4068d92851ca9ed1a0a5c/Specificni-principi-pobudovi-profilu-informacijno-osvitnogo-seredovisa-navcanna.pdf#page=180 (дата звернення: 02.03.2023).
5. Littlewood W. *Communicative language teaching*. Cambridge: Cambridge University Press. 1981. 506 p. (дата звернення: 02.03.2023).
6. Pakhomova T., Hryhorieva, V., Omelchenko, A., Kalenyk, M., & Semak, L. (2023). The formation of digital competence by means of information and communication technologies among students of higher education. *Revista Eduweb*. 17(2). P. 78–88. URL: <https://revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/519/612> (дата звернення: 02.03.2023). <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.7>
7. Pakhomova T., Vasilieva, P., Piddubtseva, O., Rezunova, O., & Serdiuchenko, Y. (2022). Education in Universities in the Context of Distance Education. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 22(6). P. 190–199. URL: <https://www.proquest.com/openview/674b43cc41ae2271d68ef5c13b14ed4c/1?pq-origsite=scholar&cbl=766331> (дата звернення: 02.03.2023). <https://doi.org/10.33423/jhetp.v22i6.5241>
8. Savignon S. J. *Communicative Language Teaching: State of the Art*. *TESOL Quarterly*. 1992. Vol. 25. No. 2. P. 261–277. URL: <https://www.jstor.org/stable/3587463> (дата звернення: 02.03.2023). <https://doi.org/10.2307/3587463>

REFERENCES

1. Zakon Ukrainy «Pro osvitu». (2017). [Law of Ukraine «About Education»] №2145-VIII vid 05.09.2017. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page#Text> (data zvernennia: 02.03.2023). [in Ukrainian].
2. Mytiai, Z. O. (2018). Komunikativnyi pidkhid do vyvchennia ridnoi movy [Communicative approach to learning the native language]. *Naukovyi visnyk Melitopolskoho derzhavnogo pedahohichnogo universytetu. Seria : Pedahohika*. № 1(20), 45–60. URL: <http://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/4182/1/409567.pdf> (data zvernennia: 02.03.2023). [in Ukrainian].
3. Piddubtseva, O. I. (2022). Osoblyvosti inshomovnoi pidhotovky v ukrainskykh ahrarnykh zakladakh vyshchoi osvity [Peculiarities of foreign language training in Ukrainian agricultural institutions of higher education]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp. 48. T. 2. 211–217. URL: http://www.aphn-journal.in.ua/archive/48_2022/part_2/48-2_2022pdf#page=211 (data zvernennia: 02.03.2023). [in Ukrainian].
4. Rezunova, O. S. (2014). Formuvannia kros-kulturnoi kompetentnosti maibutnykh ekonomistiv-ahraryiv shliakhom pidvyshchennia profesiinoi kompetentnosti vykladacha vyshchoho ahrarnoho navchalnogo zakladu [Formation

of cross-cultural competence of future agricultural economists by increasing the professional competence of a teacher of a higher agricultural educational institution]. *Nauk. visn. Nats. un-tu bioresursiv i pryrodokorystuvannia Ukrainy*. Vyp. 199. Ch. 1. 180–187. URL: https://www.researchgate.net/profile/Dmitro-Kasatkin/publication/318018182_Specificni_principi_pobudovi_profilu_informacijno-osvitnogo_seredovisa_navcanna/links/5ba4068d92851ca9ed1a0a5c/Specificni-principi-pobudovi-profilu-informacijno-osvitnogo-seredovisa-navcanna.pdf#page=180 (data zvernennia: 02.03.2023). [in Ukrainian].

5. Littlewood, W. (1981). *Communicative language teaching*. Cambridge : Cambridge University Press. 506 p.

6. Pakhomova, T., Hryhorieva, V., Omelchenko, A., Kalenyk, M., & Semak, L. (2023). The formation of digital competence by means of information and communication technologies among students of higher education. *Revista Eduweb*. 17(2), 78–88. URL: <https://revistaeduweb.org/index.php/eduweb/article/view/519/612> ; <https://doi.org/10.46502/issn.1856-7576/2023.17.02.7>

7. Pakhomova, T., Vasileva, P., Piddubtseva, O., Rezunova, O., & Serdiuchenko, Y. (2022). Education in Universities in the Context of Distance Education. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. 22(6). 190–199. URL: <https://www.proquest.com/openview/674b43cc41ae2271d68ef5c13b14ed4c/1?pq-origsite=gscholar&cbl=766331> ; <https://doi.org/10.33423/jhetp.v22i6.5241>

8. Savignon, S. J. (1992). Communicative Language Teaching: State of the Art. *TESOL Quarterly*. Vol. 25, No. 2. 261–277. URL: <https://www.jstor.org/stable/3587463>. <https://doi.org/10.2307/3587463>

L. A. SEMAK

Candidate of Philological Sciences,

Senior Lecturer at the Department of Philology,

Dnipro State Agrarian and Economic University, Dnipro, Ukraine

E-mail: semak.l.a@dsau.dp.ua

<http://orcid.org/0000-0002-2495-4680>

COMMUNICATIVE APPROACH TO TEACHING BUSINESS UKRAINIAN LANGUAGE IN AN INSTITUTION OF HIGHER EDUCATION

The article describes a communicative approach to teaching business Ukrainian language in a higher education institution. It has been observed that the communicative approach is usually used at the final stage of language learning, therefore it is the most suitable for teaching business Ukrainian language in a higher education institution, since during the acquisition of an educational degree, students must already have certain formed and developed language skills. It is noted that the communicative approach is a method of language learning that has functional significance for communication. It has been proven that the communicative approach involves communicative learning of the business Ukrainian language and aims to teach future specialists to independently apply the theoretical perspective of the communicative approach, develop business professional communicative competence, understand the processes of language thinking and determine the interdependence of language and communication. It was determined that in order to implement the concept of the communicative method in business Ukrainian language classes, tasks and exercises should be used that will help students to enrich their vocabulary and understand the social context in which the communicative act takes place. It is emphasized that communicative competence implies that students should develop the following aspects of language knowledge: know how to use language for different purposes and functions; know how to adapt the language according to the circumstances and features of the participants in the communicative act; know how to use and understand different styles and types of texts; know how to maintain communication, despite the gap in language knowledge that appears during the communicative act. Prospects for further research on the application of the communicative approach in business Ukrainian language classes at a higher education institution are outlined, which consist in the development of a detailed mechanism and technologies for the implementation of such an approach in the conditions of distance learning.

Key words: communicative approach, communicative learning, business Ukrainian language for professional direction.